



COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 20.8.2003  
COM(2003) 507 definitief

2003/0200 (COD)

Voorstel voor een

**VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

**betreffende de communautaire statistiek inzake de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen**

(door de Commissie ingediend)

## TOELICHTING

1. Volgens artikel 99, lid 3, van het Verdrag moet de Commissie bij de Raad rapporten indienen om de Raad in staat te stellen toe te zien op de economische ontwikkelingen in elke lidstaat en in de Gemeenschap, alsmede op de overeenstemming van het economisch beleid met bepaalde globale richtsnoeren.
2. De Commissie is verantwoordelijk voor het indienen van voorstellen bij de Raad voor de tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke handelspolitiek. Zij is eveneens belast met het voeren van handelsonderhandelingen nadat de Raad haar hiertoe heeft gemachtigd. Om deze taken te kunnen vervullen, heeft de Commissie behoefte aan relevante en hoogwaardige statistische informatie.
3. Voor het voeren van handelsonderhandelingen, met inbegrip van de uitvoering van de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten (GATS) en van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPs), moeten actuele en hoogwaardige communautaire statistieken inzake de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen beschikbaar zijn.
4. Met het oog daarop moet een kader worden opgezet voor de systematische productie van deze statistieken op basis van gezamenlijke kwaliteitsnormen.
5. Dit voorstel voor een Betalingsbalansverordening van het Europees Parlement en de Raad is op de verwezenlijking van die doelstelling gericht. Dit voorstel:
  - bevat de definities die de lidstaten moeten aanwenden voor hun gegevens over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen;
  - specificiert de verplichtingen van de lidstaten omtrent de toe te zenden gegevens (aard en bron van de gegevens, kwaliteitscriteria, referentieperiode, frequentie en indieningstermijnen);
  - bepaalt normen voor de verspreiding van communautaire statistieken door de Commissie;
  - richt het Betalingsbalanscomité op als nieuw forum voor samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie op het gebied van statistieken over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen. De Europese Centrale Bank is waarnemer in dit comité.
6. Dit voorstel voor een verordening is grondig besproken met de vertegenwoordigers van de lidstaten in de Werkgroep betalingsbalansen, het Comité voor monetaire, financiële en betalingsbalansstatistiek en het Comité statistisch programma.

Voorstel voor een

**VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD**

**betreffende de communautaire statistiek inzake de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen**

**(Voor de EER relevante tekst)**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 285, lid 1,

Gezien het voorstel van de Commissie<sup>1</sup>,

Na raadpleging van de Europese Centrale Bank overeenkomstig artikel 105, lid 4, van het Verdrag<sup>2</sup>,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag<sup>3</sup>,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Volgens artikel 99, lid 3, van het Verdrag moet de Commissie bij de Raad rapporten indienen om de Raad in staat te stellen toe te zien op de economische ontwikkelingen in elke lidstaat en in de Gemeenschap, alsmede op de overeenstemming van het economisch beleid met bepaalde globale richtsnoeren.
- (2) Volgens artikel 133, leden 2 en 3, van het Verdrag doet de Commissie aan de Raad voorstellen voor de tenuitvoerlegging van de gemeenschappelijke handelspolitiek en machtigt de Raad de Commissie tot het openen van onderhandelingen.
- (3) Voor de tenuitvoerlegging en de herziening van handelsovereenkomsten, waaronder de Algemene Overeenkomst betreffende de handel in diensten (GATS)<sup>4</sup>, en van de Overeenkomst inzake de handelsaspecten van de intellectuele eigendom (TRIPs)<sup>5</sup> en voor de lopende en de toekomstige onderhandelingen over andere overeenkomsten moet relevante statistische informatie beschikbaar worden gesteld.

---

<sup>1</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

<sup>2</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

<sup>3</sup> PB C [...] van [...], blz. [...].

<sup>4</sup> PB L 336 van 23.12.1994, blz. 191.

<sup>5</sup> PB L 336 van 23.12.1994, blz. 214.

- (4) Verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap<sup>6</sup> (ESA 95) bevat het referentiekader voor gemeenschappelijke normen, definities, classificaties en registratieregels, dat bestemd is voor het opstellen van de rekeningen van de lidstaten overeenkomstig de statistische eisen van de Europese Gemeenschap, zodat resultaten worden verkregen die van lidstaat tot lidstaat vergelijkbaar zijn.
- (5) Het Actieplan over de statistische vereisten van de EMU dat in september 2000 bij de Ecofin-Raad is ingediend en het derde, vierde en vijfde voortgangsverslag, die eveneens door de Ecofin-Raad werden ondersteund, voorzien in de indiening binnen negentig dagen van Europese kwartaalrekeningen door de institutionele sector. De tijdige indiening van driemaandelijks betalingsbalanscijfers voor het eurogebied is een eerste vereiste voor de opstelling van deze Europese kwartaalrekeningen.
- (6) Bij Verordening (EG, Euratom) nr. 58/97 van de Raad van 20 december 1996 inzake structurele bedrijfsstatistieken<sup>7</sup> is een gemeenschappelijk kader gecreëerd voor het verzamelen, opstellen, toezenden en evalueren van communautaire statistieken over de structuur, de activiteiten, het concurrentievermogen en de prestaties van ondernemingen in de Gemeenschap en zijn de variabelen bepaald die op dit gebied moeten worden verzameld.
- (7) Verschillende juridische bepalingen van de EU hebben een directe invloed op de verzameling van statistieken, zoals Verordening (EG) nr. 2560/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 19 December 2001 betreffende grensoverschrijdende betalingen in euro.
- (8) In het Balance of Payments Manual van het Internationaal Monetair Fonds, het Richtsnoer van de Europese Centrale Bank van 2 mei 2003 betreffende de statistische rapportagevereisten van de Europese Centrale Bank met betrekking tot betalingsbalansstatistieken en statistieken betreffende de internationale investeringspositie en het template van de internationale reserves<sup>8</sup>, het Manual on statistics of international trade in services van de Verenigde Naties en de Benchmark Definition of Foreign Direct Investment van de OESO worden de algemene regels bepaald voor het opstellen van statistieken over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen.
- (9) Overeenkomstig artikel 3, lid 2, van Verordening (Euratom, EEG) nr. 1588/90 van de Raad van 11 juni 1990 betreffende de toezending van onder de statistische geheimhoudingsplicht vallende gegevens aan het Bureau voor de Statistiek van de Europese Gemeenschap<sup>9</sup> kunnen de nationale regels inzake de statistische geheimhouding niet worden ingeroepen tegen toezending van vertrouwelijke statistische gegevens aan de communautaire instantie (Eurostat) wanneer een besluit van Gemeenschapsrecht betreffende de communautaire statistiek in toezending van deze gegevens voorziet.

---

<sup>6</sup> PB L 310 van 30.11.1996, blz.1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 359/2002 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 58 van 28.2.2002, blz. 1).

<sup>7</sup> PB L 14 van 17.1.1997, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 2056/2002 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 317 van 21.11.2002, blz. 1).

<sup>8</sup> PB L 131 van 28.5.2003, blz. 20.

<sup>9</sup> PB L 151 van 15.6.1990, blz. 1. Verordening zoals gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 322/97 (PB L 52 van 22.2.1997, blz. 1).

- (10) Artikel 8 van Verordening (EG) nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank<sup>10</sup> voorziet in een geheimhoudingsplicht voor vertrouwelijke statistische gegevens die aan de Europese Centrale Bank worden toegezonden.
- (11) Voor de productie van specifieke communautaire statistieken gelden de regels die zijn bepaald in Verordening (EG) nr. 322/97.
- (12) Aangezien de doelstellingen van het vereiste optreden, namelijk de totstandbrenging van gemeenschappelijke statistische kwaliteitsnormen voor de productie van vergelijkbare statistieken over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen, verder gaan dan hetgeen de lidstaten kunnen verwezenlijken en derhalve vanwege de omvang of de gevolgen van het optreden beter op Gemeenschapsniveau kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap maatregelen goedkeuren overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel, zoals bepaald in artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel, zoals bepaald in dat artikel, gaat deze verordening niet verder dan wat voor de verwezenlijking van die doelstellingen noodzakelijk is.
- (13) Er is duidelijk behoefte aan de productie van statistieken op communautair niveau over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen die aan gemeenschappelijke statistische kwaliteitsnormen beantwoorden.
- (14) Teneinde de naleving van de in deze verordening vastgestelde verplichtingen te waarborgen, moeten de nationale instanties die in de lidstaten voor de verzameling van de gegevens verantwoordelijk zijn, eventueel toegang hebben tot administratieve gegevensbronnen zoals bedrijfsregisters die door andere overheidsinstellingen worden bijgehouden en andere gegevensbanken die informatie over grensoverschrijdende transacties en posities bevatten, telkens wanneer deze gegevens voor de productie van communautaire statistieken noodzakelijk zijn.
- (15) De voor de tenuitvoerlegging van deze verordening vereiste maatregelen moeten worden goedgekeurd overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden,<sup>11</sup>

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

*Artikel 1*  
**Onderwerp**

Deze verordening stelt een gemeenschappelijk kader vast voor de systematische productie van communautaire statistieken over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen.

---

<sup>10</sup> PB L 318 van 27.11.1998, blz. 8.

<sup>11</sup> PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

*Artikel 2*  
**Indiening van de gegevens**

1. De lidstaten dienen bij de Commissie (Eurostat) gegevens in over de betalingsbalans, de internationale handel in diensten en buitenlandse directe investeringen overeenkomstig bijlage I. De gegevens moeten aan de definities in bijlage II beantwoorden.
2. De lidstaten dienen de gegevens bij de Commissie in overeenkomstig de in bijlage I genoemde termijnen.

*Artikel 3*  
**Gegevensbronnen**

1. De lidstaten verzamelen de krachtens deze verordening vereiste informatie onder gebruikmaking van alle bronnen die zij relevant achten.
2. Informatieplichtige natuurlijke en rechtspersonen leven bij de indiening van gegevens de tijdslijmieten en definities na die zijn vastgesteld door de nationale instanties die in de lidstaten voor de verzameling van gegevens verantwoordelijk zijn in overeenstemming met deze verordening.
3. Waar de vereiste gegevens niet tegen redelijke kosten kunnen worden verzameld, mogen optimale schattingen worden toegezonden.

*Artikel 4*  
**Kwaliteitscriteria en rapporten**

1. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om de kwaliteit van de toegezonden gegevens volgens gemeenschappelijke kwaliteitsnormen te waarborgen.
2. De lidstaten dienen bij de Commissie een rapport in over de kwaliteit van de toegezonden gegevens (hierna kwaliteitsrapporten genoemd).
3. De gemeenschappelijke kwaliteitsnormen, alsmede de inhoud en de frequentie van de kwaliteitsrapporten, worden door het comité nader gespecificeerd in overeenstemming met de in artikel 11, lid 2, genoemde procedure en rekening houdend met de gevolgen voor de kosten van het verzamelen en samenstellen van de gegevens.

De kwaliteit van de toegezonden gegevens wordt op grond van de kwaliteitsrapporten beoordeeld door de Commissie, bijgestaan door het Betalingsbalanscomité.

4. De lidstaten brengen de Commissie op de hoogte van belangrijke methodische of andere veranderingen die de toegezonden gegevens kunnen beïnvloeden, en wel uiterlijk drie maanden na de inwerkingtreding van dergelijke veranderingen. De Commissie stelt de overige lidstaten van dergelijke mededelingen in kennis.

*Artikel 5*  
**Gegevensstromen**

De te produceren statistieken worden voor toezending aan de Commissie gegroepeerd overeenkomstig de volgende gegevensstromen:

- a) euro-indicatoren betalingsbalans;
- b) kwartaalstatistieken betalingsbalans;
- c) internationale handel in diensten;
- d) directe buitenlandse investeringsstromen (DBI)
- e) DBI-posities.

De gegevensstromen moeten aan de specificaties in bijlage I beantwoorden.

*Artikel 6*  
**Referentieperiode en frequentie**

De lidstaten stellen de gegevensstromen samen volgens de relevante eerste referentieperiode en frequentie zoals gespecificeerd in bijlage I.

*Artikel 7*  
**Toezending van de gegevens**

De lidstaten zenden aan de Commissie de krachtens deze verordening vereiste gegevens toe volgens een formaat en een procedure die door de Commissie overeenkomstig de in artikel 11, lid 2, genoemde procedure worden bepaald.

*Artikel 8*  
**Toezending en uitwisseling van vertrouwelijke gegevens**

1. De verzending van vertrouwelijke gegevens tussen Eurostat en de Europese Centrale Bank kan plaatsvinden voorzover deze verzending noodzakelijk is om de samenhang te waarborgen tussen de betalingsbalanscijfers van de Europese Unie en die van het economisch grondgebied van de lidstaten die de eenheidsmunt overeenkomstig het Verdrag hebben aangenomen.

De eerste alinea is van toepassing op voorwaarde dat de Europese Centrale Bank rekening houdt met de in artikel 10 van Verordening (EG) nr. 322/97 bepaalde beginselen.

2. De uitwisseling van vertrouwelijke gegevens, zoals bepaald in artikel 13 van Verordening (EG) nr. 322/97, is toegestaan tussen lidstaten wanneer deze uitwisseling noodzakelijk is om de kwaliteit van de betalingsbalanscijfers van de Europese Unie te waarborgen.

De lidstaten die vertrouwelijke gegevens van andere lidstaten ontvangen, behandelen die informatie vertrouwelijk.

*Artikel 9*  
**Verspreiding**

De Commissie verspreidt de krachtens deze verordening geproduceerde communautaire statistieken met een frequentie zoals gespecificeerd in bijlage I.

*Artikel 10*  
**Aanpassing aan de economische en technische vooruitgang**

De maatregelen die vereist zijn om rekening te houden met economische en technische veranderingen worden vastgelegd overeenkomstig de in artikel 11, lid 2, genoemde procedure.

Dergelijke maatregelen hebben betrekking op:

- a) de bijwerking van de definities (bijlage II);
- b) de bijwerking van de gegevensvereisten, met inbegrip van indieningstermijnen en herzieningen, uitbreidingen en stopzettingen van de gegevensstromen (bijlage I).

*Artikel 11*  
**Comité**

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité, het zogenoemde Betalingsbalanscomité.
2. Indien naar dit lid wordt verwezen, zijn de artikelen 5 en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, gelet op de bepalingen van artikel 8 van dat besluit.  
  
De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG genoemde termijn bedraagt drie maanden.
3. Het Comité stelt zijn reglement van orde vast.
4. De Europese Centrale Bank kan de vergaderingen van het comité als waarnemer bijwonen.

*Artikel 12*  
**Uitvoeringsrapport**

Binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van deze verordening legt de Commissie het Europees Parlement en de Raad een verslag voor over de uitvoering van de verordening, waarin met name:

- a) de kwaliteit van de geproduceerde statistieken wordt beschreven;
- b) de voordelen voor de Gemeenschap, de lidstaten en de verstrekkers en de gebruikers van de geproduceerde statistieken worden beoordeeld in verhouding tot de kosten;
- c) gebieden worden aangegeven waar mogelijke verbeteringen en aanpassingen in het licht van de verkregen resultaten noodzakelijk worden geacht.



*Artikel 13*  
***Inwerkingtreding***

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel, op [...]

*Voor het Europees Parlement*  
*De Voorzitter*

*Voor de Raad*  
*De Voorzitter*

**BIJLAGE I**  
**GEGEVENSSTROMEN**

**1. EURO-INDICATOREN BETALINGSBALANS**

<b>BOP_EUR</b> <b>euro-indicatoren</b>	<b>Termijn: T + 2 maanden</b> <b>Frequentie: kwartaal</b>
---	--

	<u>Credit</u>	<u>Debet</u>	<u>Netto</u>
<b>Lopende rekening</b>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>
<b>Diensten</b>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>

**2. KWARTAALSTATISTIEKEN BETALINGSBALANS**

<b>BOP_Q</b> <b>kwartaalgegevens</b>	<b>Termijn: T + 3 maanden</b> <b>Frequentie: kwartaal</b>
---	--

	<u>Credit</u>	<u>Debet</u>	<u>Netto</u>
<b>I. Lopende rekening</b>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
<u>Goederen</u>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
<u>Diensten</u>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Vervoer	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Reizen	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Communicatiediensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Bouwdiensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Verzekeringsdiensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Financiële diensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Computer- en informatiediensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Royalty's en licentierechten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Overige zakelijke dienstverlening	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Persoonlijke, culturele en recreatiediensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Overheidsdiensten, n.e.g.	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
<u>Inkomens</u>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Beloning van werknemers	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Inkomen uit beleggingen en investeringen			
- Directe investeringen	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
- Effectenverkeer	<i>Extra-EU</i>		<i>Wereld</i>
- Overige investeringen	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>
<u>Lopende overdrachten</u>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Algemene overheid	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>
Overige sectoren	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>
<b>II. Vermogensoverdrachtenrekening</b>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>
	<u>Netto</u> <u>activa</u>	<u>Netto passiva</u>	<u>Netto</u>

### III. Financiële rekening

<u>Directe investeringen</u>				<i>Niveau 1</i>
In het buitenland				<i>Niveau 1</i>
- Vermogen				<i>Niveau 1</i>
- Geherinvesteerde winsten				<i>Niveau 1</i>
- Overige financiële activa				<i>Niveau 1</i>
In de rapporterende economie				<i>Niveau 1</i>
- Vermogen				<i>Niveau 1</i>
- Geherinvesteerde winsten				<i>Niveau 1</i>
- Overige financiële activa				<i>Niveau 1</i>
<u>Effectenverkeer</u>	<i>Extra-EU</i>	<i>Wereld</i>		
<u>Financiële derivaten</u>				<i>Wereld</i>
<u>Overige investeringen</u>	<i>Extra-EU</i>	<i>Extra-EU</i>		<i>Extra-EU</i>

### 3. INTERNATIONALE HANDEL IN DIENSTEN

<b>BOP_ITS</b>	<b>Termijn: T + 9 maanden</b>		
<b>Internationale handel in diensten</b>	<b>Frequentie: jaarlijks</b>		
	<u>Credit</u>	<u>Debet</u>	<u>Netto</u>
<b>Totaal diensten</b>	<i>Niveau 3</i>	<i>Niveau 3</i>	<i>Niveau 3</i>
<b>Vervoer</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vervoer over zee	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Luchtvervoer	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overig vervoer	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<i>Uitgebreide classificatie van overig vervoer</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Ruimtevaart	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vervoer per spoor	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vervoer over de weg	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vervoer per binnenvaart	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reizigers	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Vrucht	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vervoer via pijpleidingen en transmissie van elektriciteit	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overige vervoerondersteunende diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>

<b>Reizen</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Zakenreizen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Uitgaven door seizoen- en grensarbeiders	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Privé-reizen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Uitgaven voor gezondheid	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Uitgaven voor onderwijs	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Communicatiediensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Post- en koeriersdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Telecommunicatiediensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Bouwdiensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Bouw in het buitenland	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Bouw in de binnenlandse economie	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Verzekeringsdiensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Levensverzekeringen en pensioenfondsen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Vrachtverzekering	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overige directe verzekeringen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Herverzekering	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Ondersteunende diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Financiële diensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Computer- en informatiediensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Computerdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Informatiediensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Diensten van persagentschappen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overige informatiediensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Royalty's en licentierechten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Franchises en soortgelijke rechten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overige royalty's en licentierechten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Overige zakelijke dienstverlening</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Transitohandel en overige diensten in verband met de handel	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Transitohandel	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overige diensten in verband met de handel	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Operationele-leasingdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Diverse zakelijke, professionele en technische diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Juridisch, boekhoudkundig en managementadvies en public relations	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
. Juridische diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
. Accountancy-, audit-, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
. Diensten op het gebied van zakelijk en managementadvies en public relations	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Speurwerk en ontwikkeling	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Architecten-, ingenieurs- en overige technische diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Landbouw, mijnbouw en verwerking ter plaatse	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
. Afvalverwerking en verwijdering van verontreinigende stoffen	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
. Landbouw, mijnbouw en overige verwerking ter plaatse	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overige zakelijke dienstverlening	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Diensten tussen verwante ondernemingen, n.e.g.	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>

<b>Persoonlijke, culturele en recreatiediensten</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Audiovisuele en aanverwante diensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Onderwijsdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Gezondheidsdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
- Overig	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Overheidsdiensten, n.e.g.</b>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Ambassades en consulaten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Militaire eenheden en bureaus	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
Overige overheidsdiensten	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>	<i>Niveau 2</i>
<b>Pro-memoriestanden</b>			
Audiovisuele transacties	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Postdiensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>
Koeriersdiensten	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>	<i>Niveau 1</i>

#### 4. VRAGENLIJSTEN DOOR DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGSSTROMEN (DBI)

BOP_FDI Directe investeringsstromen (*)		Termijn: T + 9 maanden Frequentie: jaarlijks		
A	Geografische verdeling Post	Type gegevens	Geografische verdeling	Indeling van activiteiten
	<u>Directe investeringen in het buitenland</u>			
510	Eigen vermogen	Netto	Niveau 2	Niet vereist
525	Geherinvesteerde winsten	"	"	"
530	Overige financiële activa	"	"	"
505	Directe investeringen in het buitenland: totaal	"	Niveau 3	"
	<u>Directe investeringen in rapporterende economie</u>			
560	Eigen vermogen	"	Niveau 2	Niet vereist
575	Geherinvesteerde winsten	"	"	"
580	Overige financiële activa	"	"	"
555	Directe investeringen in rapporterende economie: totaal	"	Niveau 3	"
	<u>Inkomens uit directe investeringen</u>			
332	Dividenden	Credit, debet, netto	Niveau 2	Niet vereist
333	Geherinvesteerde winsten en ingehouden filiaalwinsten	"	"	"
334	Rente op leningen	"	"	"
330	Inkomens uit directe investeringen: totaal	"	Niveau 3	"

(\*) Enkel de geografische verdeling

Betalingsbalans directe investeringsstromen Directe investeringsstromen		Termijn: T + 21 maanden Frequentie: jaarlijks		
A	Geografische verdeling Post	Type gegevens	Geografische indeling	Indeling van activiteiten
	<u>Directe investeringen in het buitenland</u>			
510	Eigen vermogen	Netto	Niveau 2	Niet vereist
525	Geherinvesteerde winsten	"	"	"
530	Overige financiële activa	"	"	"
505	Directe investeringen in het buitenland: totaal	"	Niveau 3	"
	<u>Directe investeringen in rapporterende economie</u>			
560	Eigen vermogen	"	Niveau 2	Niet vereist
575	Geherinvesteerde winsten	"	"	"
580	Overige financiële activa	"	"	"
555	Directe investeringen in rapporterende economie: totaal	"	Niveau 3	"
	<u>Inkomens uit directe investeringen</u>			
332	Dividenden	Credit, debet, netto	Niveau 2	Niet vereist
333	Geherinvesteerde winsten en ingehouden filiaalwinsten	"	"	"
334	Rente op leningen	"	"	"
330	Inkomens uit directe investeringen: totaal	"	Niveau 3	"
B	Indeling van activiteiten Post	Type gegevens	Geografische verdeling	Indeling van activiteiten
505	<u>Directe investeringen in het buitenland: totaal</u>	Netto	Niveau 1	Niveau 2
		"	Niveau 2	Niveau 1
555	<u>Directe investeringen in rapporterende economie: totaal</u>	Netto	Niveau 1	Niveau 2
		"	Niveau 2	Niveau 1
330	<u>Inkomen uit directe investeringen: totaal</u>	Credit, debet, netto	Niveau 1	Niveau 2
		"	Niveau 2	Niveau 1

## 5. VRAGENLIJSTEN DOOR DIRECTE BUITENLANDSE INVESTERINGSPOSITIES (DBI)

BOP_POS Directe investeringsposities (*)		Termijn: T + 9 maanden Frequentie: jaarlijks		
A	Geografische verdeling Post	Type gegevens	Geografische verdeling	Indeling van activiteiten
	<u>Activa in directe investeringen</u>			
506	Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten	Nettoposities	Niveau 1	Niet vereist
530	Overige financiële activa	"	"	"
505	Directe investeringen in het buitenland: totale activa, netto	"	Niveau 2	"
	<u>Passiva in directe investeringen</u>			
556	Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten	"	Niveau 1	Niet vereist
580	Overige financiële activa	"	"	"
555	Directe investeringen in rapporterende economie: totaal passiva, netto	"	Niveau 2	"

(\*) Enkel de geografische verdeling

BOP_POS Directe investeringsposities		Termijn: T + 21 maanden Frequentie: jaarlijks		
A	Geografische verdeling Post	Type gegevens	Geografische verdeling	Indeling van activiteiten
	<u>Activa in directe investeringen</u>			
506	Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten	Nettoposities	Niveau 2	Niet vereist
530	Overige financiële activa	"	"	"
505	Directe investeringen in het buitenland: totale activa, netto	"	Niveau 3	"
	<u>Passiva in directe investeringen</u>			
556	Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten	"	Niveau 2	Niet vereist
580	Overige financiële activa	"	"	"
555	Directe investeringen in rapporterende economie: totaal passiva, netto	"	Niveau 3	"
B	Indeling van activiteiten Post	Type gegevens	Geografische verdeling	Indeling van activiteiten
505	<u>Directe investeringen in het buitenland: totale activa, netto</u>	Nettoposities	Niveau 1 Niveau 2	Niveau 2 Niveau 1
555	<u>Directe investeringen in rapporterende economie: totaal passiva, netto</u>	Nettoposities	Niveau 1 Niveau 2	Niveau 2 Niveau 1

## 6. NIVEAUS GEOGRAFISCHE VERDELING

<b>Niveau 1</b>		<b>Niveau 2</b>	
A1	Wereld (alle entiteiten)	A1	Wereld (alle entiteiten)
<b>D2</b>	<b>EU15 (intra-EU15)</b>	<b>D2</b>	<b>EU15 (intra-EU15)</b>
<b>U4</b>	<b>Extra-eurozone</b>	<b>U4</b>	<b>Extra-eurozone</b>
<b>4A</b>	<b>EU-instellingen</b>	<b>4A</b>	<b>EU-instellingen</b>
<b>D4</b>	<b>Extra-EU15</b>	<b>D4</b>	<b>Extra-EU15</b>
		IS	IJsland
		LI	Liechtenstein
		NO	Noorwegen
<b>CH</b>	<b>Zwitserland</b>	<b>CH</b>	<b>Zwitserland</b>
		BG	Bulgarije
		HR	Kroatië
		RO	Roemenië
		RU	Russische Federatie
		TR	Turkije
		EG	Egypte
		MA	Marokko
		NG	Nigeria
		ZA	Zuid-Afrika
<b>CA</b>	<b>Canada</b>	<b>CA</b>	<b>Canada</b>
<b>US</b>	<b>Verenigde Staten van Amerika</b>	<b>US</b>	<b>Verenigde Staten</b>
		MX	Mexico
		AR	Argentinië
		BR	Brazilië
		CL	Chili
		UY	Uruguay
		VE	Venezuela
		IL	Israël
		CN	China
		HK	Hongkong
		IN	India
		ID	Indonesië
<b>JP</b>	<b>Japan</b>	<b>JP</b>	<b>Japan</b>
		KR	Zuid-Korea
		MY	Maleisië
		PH	Filipijnen
		SG	Singapore
		TW	Taiwan
		TH	Thailand
		AU	Australië
		NZ	Nieuw-Zeeland
<b>Z8</b>	<b>Extra-EU15 niet toegewezen</b>	<b>Z8</b>	<b>Extra-EU15 niet toegewezen</b>
C4	Financiële offshorecentra <sup>12</sup>	C4	Financiële offshorecentra <sup>1</sup>

<sup>12</sup>

Alleen voor BDI.



### Niveau 3

7Z	Internationale organisaties m.u.v. EU-instellingen	EG	Egypte	LK	Sri Lanka	SG	Singapore
AD	Andorra	ER	Eritrea	LR	Liberia	SH	Sint-Helena
AE	Verenigde Arabische Emiraten	ES	Spanje	LS	Lesotho	SI	Slovenië
AF	Afghanistan	ET	Ethiopië	LT	Litouwen	SK	Slowakije
AG	Antigua en Barbuda	FI	Finland	LU	Luxemburg	SL	Sierra Leone
AI	Anguilla	FJ	Fiji	LV	Letland	SM	San Marino
AL	Albanië	FK	Falklandeilanden (Malvinas)	LY	Libisch-Arabische Volks-Jamahiriyah	SN	Senegal
AM	Armenië	FM	Micronesië, Federale Staten van	MA	Marokko	SO	Somalië
AN	Nederlandse Antillen	FO	Faeröer	MD	Moldavië, Republiek	SR	Suriname
AO	Angola	FR	Frankrijk	MG	Madagaskar	ST	Sao Tome en Principe
AQ	Antarctica	GA	Gabon	MH	Marshalleilanden	SV	El Salvador
AR	Argentinië	GB	Verenigd Koninkrijk	MK	Macedonië, Voormalige Joegoslavische Republiek	SY	Arabische Republiek Syrië
				13			
AS	Amerikaans-Samoa	GD	Grenada	ML	Mali	SZ	Swaziland
AT	Oostenrijk	GE	Georgië	MM	Myanmar	TC	Turks- en Caicoseilanden
AU	Australië	GG	Guernsey (geen officiële ISO 3166-1 landencode, uitzonderlijk code-elementen gereserveerd)	MN	Mongolië	TD	Tsjaad
AW	Aruba	GH	Ghana	MO	Macau	TG	Togo
AZ	Azerbeidzjan	GI	Gilbraltar	MP	Noordelijke Marianen	TH	Thailand
BA	Bosnië en Herzegovina	GL	Groenland	MQ	Martinique	TJ	Tadzjikistan
BB	Barbados	GM	Gambia	MR	Mauritanië	TK	Tokelau-eilanden
BD	Bangladesh	GN	Guinee	MS	Montserrat	TM	Turkmenistan
BE	België	GQ	Equatoriaal-Guinea	MT	Malta	TN	Tunesië
BF	Burkina Faso	GR	Griekenland	MU	Mauritius	TO	Tonga
BG	Bulgarije	GS	Zuid-Georgië en Zuidelijke Sandwicheilanden	MV	Maldiven	TP	Oost-Timor
BH	Bahrein	GT	Guatemala	MW	Malawi	TR	Turkije
BI	Burundi	GU	Guam	MX	Mexico	TT	Trinidad en Tobago
BJ	Benin	GW	Guinee-Bissau	MY	Maleisië	TV	Tuvalu
BM	Bermuda	GY	Guyana	MZ	Mozambique	TW	Taiwan, provincie van China
BN	Brunei Darussalam	HK	Hongkong	NA	Namibië	TZ	Tanzanië, Verenigde Republiek
BO	Bolivia	HM	Heard- en McDonaldeilanden	NC	Nieuw-Caledonië	UA	Oekraïne
BR	Brazilië	HN	Honduras	NE	Niger	UG	Uganda
BS	Bahama's	HR	Kroatië	NF	Norfolkeiland	UM	Amerikaanse ondergeschikte afgelegen eilanden
BT	Bhutan	HT	Haiti	NG	Nigeria	US	Verenigde Staten
BV	Bouveteiland	HU	Hongarije	NI	Nicaragua	UY	Uruguay
BW	Botswana	ID	Indonesië	NL	Nederland	UZ	Oezbekistan
BY	Belarus	IE	Ierland	NO	Noorwegen	VA	Heiligs Stoel (Vaticaanstad)
BZ	Belize	IL	Israël	NP	Nepal	VC	St Vincent and the Grenadines
CA	Canada	IM	Isle of Man (geen officiële ISO 3166-1 landencode, uitzonderlijk code-elementen gereserveerd)	NR	Nauru	VE	Venezuela
CC	Cocoseilanden	IN	India	NU	Niue	VG	Maagdeneilanden, Britse
CD	Congo, Democratische Republiek	IO	Brits Territorium in de Indische Oceaan	NZ	Nieuw-Zeeland	VI	Maagdeneilanden, Amerikaanse
CF	Centraal-Afrikaanse Republiek	IQ	Irak	OM	Oman	VN	Vietnam
CG	Congo	IR	Iran, Islamitische Republiek	PA	Panama	VU	Vanuatu
CH	Zwitserland	IS	IJsland	PE	Peru	WF	Wallis en Futuna
CI	Ivoorkust	IT	Italië	PF	Frans-Polinesië	WS	Samoa
CK	Cookeilanden	JE	Jersey (geen officiële ISO 3166-1 landencode, uitzonderlijk code-elementen gereserveerd)	PG	Papoea Nieuw-Guinea	YE	Jemen
CL	Chili	JM	Jamaica	PH	Filipijnen	YT	Mayotte
CM	Kameroen	JO	Jordanië	PK	Pakistan	YU	Joegoslavië
CN	China	JP	Japan	PL	Polen	ZA	Zuid-Afrika
CO	Colombia	KE	Kenia	PN	Pitcairn	ZM	Zambia
CR	Costa Rica	KG	Kirgizië	PR	Puerto Rico	ZW	Zimbabwe
CU	Cuba	KH	Cambodja	PS	Bezet Palestijns gebied		
CV	Kaapverdië	KI	Kiribati	PT	Portugal		
CX	Christmaseiland	KM	Comoren	PW	Palau		
CY	Cyprus	KN	Saint Kitts en Nevis	PY	Paraguay		
CZ	Tsjechië	KP	Korea, Democratische Volksrepubliek (Noord-Korea)	QA	Qatar		
DE	Duitsland	KR	Korea, Republiek (Zuid-Korea)	RO	Roemenië		
DJ	Djibouti	KW	Koeweit	RU	Russische Federatie		
DK	Denemarken	KY	Caymaneilanden	RW	Rwanda		
DM	Dominica	KZ	Kazachstan	SA	Saudi-Arabië		
DO	Dominicaanse Republiek	LA	Democratische Volksrepubliek Laos	SB	Salomonseilanden		
DZ	Algerije	LB	Libanon	SC	Seychellen		
EC	Ecuador	LC	Saint Lucia	SD	Sudan		
EE	Estland	LI	Liechtenstein	SE	Zweden		

13

"Voorlopige code die geen invloed heeft op de definitieve naam van het land die zal worden vastgesteld na afloop van de lopende onderhandelingen in de Verenigde Naties."

## 7. NIVEAUS ACTIVITEITENINDELING

Niveau 1	Niveau 2	
	ICFA	NACE rev. 1
<b>WINNING VAN DELFSTOFFEN</b>	<b>LANDBOUW EN VISSERIJ</b> <b>WINNING VAN DELFSTOFFEN</b> Waarvan: Winning van aardolie en aardgas	Sectie A, B Sectie C
<b>INDUSTRIE</b>	<b>INDUSTRIE</b> Voedings- en genotmiddelen Textiel en textielproducten Houtindustrie, uitgeverijen en drukkerijen TOTAAL activiteiten textiel en hout Geraffineerde aardolieproducten en overige bewerkingen Vervaardiging van chemische producten Producten van rubber of kunststof	Afd. 11 Sectie D Subsectie DA Subsectie DB Subsecties DD & DE
Aardolie, chemische producten, rubber kunststof	TOTAAL aardolie, chemische producten, rubber en kunststof Metaalproducten Machines, apparaten en werktuigen TOTAAL metaalproducten, machines, apparaten en werktuigen	Afd. 23 Afd. 24 Afd. 25
Kantoor machines, computers, audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	Kantoor machines en computers Audio-, video- en telecommunicatieapparatuur TOTAAL kantoor machines, computers, audio-, video- en telecommunicatieapparatuur	Subsectie DJ Afd. 29
Voertuigen, overige transportmiddelen	Motorvoertuigen Overige transportmiddelen TOTAAL voertuigen + overige transportmiddelen Industrie n.e.g.	Afd. 34 Afd. 35
<b>ELEKTRICITEIT, GAS EN WATER</b>	<b>ELEKTRICITEIT, GAS EN WATER</b>	Sectie E
<b>BOUWNIJVERHEID</b>	<b>BOUWNIJVERHEID</b>	Sectie F
<b>TOTAAL DIENSTEN</b>	<b>TOTAAL DIENSTEN</b>	
<b>HANDEL EN REPARATIE</b>	<b>HANDEL EN REPARATIE</b> Verkoop, onderhoud en reparatie van auto's en motorrijwielen; kleinhandel in motorbrandstoffen Groothandel en handelsbemiddeling, met uitzondering van de handel in auto's en motorrijwielen Kleinhandel, met uitzondering van de handel in auto's en motorrijwielen reparatie van consumentenartikelen	Sectie G Afd. 50 Afd. 51 Afd. 52
<b>HOTELS EN RESTAURANTS</b>	<b>HOTELS EN RESTAURANTS</b>	Sectie H
<b>VERVOER, OPSLAG EN COMMUNICATIE</b>	<b>VERVOER, OPSLAG EN COMMUNICATIE</b> Vervoer en opslag Vervoer te land; vervoer via pijpleidingen Vervoer over water Luchtvervoer Vervoerondersteunende activiteiten; reisbureaus Post en telecommunicatie Posterijen en koeriers Telecommunicatie	Sectie I Afd. 60, 61, 62, 63 Afd. 60 Afd. 61 Afd. 62 Afd. 63 Afd. 64 Groep 641 Groep 642
<b>FINANCIËLE INSTELLINGEN</b>	<b>FINANCIËLE INSTELLINGEN</b> Financiële instellingen, exclusief verzekeringswezen en pensioenfondsen Verzekeringswezen en pensioenfondsen, exclusief verplichte sociale verzekeringen Ondersteunende activiteiten in verband met financiële instellingen	Sectie J Afd. 65 Afd. 66 Afd. 67
<b>ACTIVITEITEN IN VERBAND MET COMPUTERS</b>	<b>EXPLOITATIE VAN EN HANDEL IN ONROEREND GOED</b> <b>VERHUUR VAN MACHINES EN WERKTUIGEN</b> <b>ZONDER</b> <b>BEDIENINGSPERSONEEL EN VAN OVERIGE ROERENDE GOEDEREN</b> <b>ACTIVITEITEN IN VERBAND MET COMPUTERS</b>	Sectie K, afd. 70 Sectie K, afd. 71
<b>SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK</b>	<b>SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK</b>	Sectie K, afd. 73
<b>OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING</b>	<b>OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING</b> Rechtskundige dienstverlening; accountants, marktonderzoek, adviesbureaus Rechtskundige dienstverlening Accountants, boekhouders en belastingconsulenten Markt- en opinieonderzoekbureaus Zakelijk en managementadvies Architecten-, ingenieurs- en overige technische diensten Reclamewezen Zakelijke activiteiten n.e.g.	Sectie K, afd. 74 Groep 741 Klasse 7411 Klasse 7412 Klasse 7413 Klasse 7414, 7415 Groep 742 Groep 744 Groep 743, 745, 746, 747, 748
<b>CULTUUR, SPORT EN RECREATIE</b>	<b>ONDERWIJS</b> <b>GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING</b> <b>INZAMELING EN VERWERKING VAN AFVALWATER EN AFVAL</b> <b>VERENIGINGEN N.E.G.</b> <b>CULTUUR, SPORT EN RECREATIE</b> Activiteiten op het gebied van film en video, radio en televisie en amusement Persagentschappen Bibliotheken, openbare archieven, musea en overige culturele activiteiten Sport en overige recreatie	Sectie M Sectie N Sectie O, afd. 90 Sectie O, afd. 91 Sectie O, afd. 92 Groep 921, 922, 923 Groep 924 Groep 925 Groep 926, 927 Sectie O, afd. 93
	<b>OVERIGE DIENSTEN</b>	
	<b>Niet toegewezen</b>	

## BIJLAGE II DEFINITIES

### **GOEDEREN (CODE 100)**

De goederenrekening van de lopende rekening van de betalingsbalans omvat roerende goederen die van eigenaar veranderen (tussen ingezetenen en niet-ingezetenen). Deze goederen moeten tegen marktwaarde op f.o.b.-basis worden gemeten. Uitzonderingen op de regel van de verandering van eigenaar (transacties in deze posten worden bij goederen geregistreerd) omvatten: goederen in financiële leasing, goederen die tussen een moederonderneming en een filiaal worden overgedragen en sommige goederen voor bewerking. Intra-EU-handel in goederen: het partnerland moet volgens het zendingsbeginsel worden bepaald.

Hieronder vallen: handelswaar in het algemeen, goederen voor bewerking, goederen voor reparatie, in havens aangekochte goederen en niet-monetair goud.

### **DIENSTEN (CODE 200)**

#### **- Vervoer (code 205)**

Omvat alle vervoerdiensten die ingezetenen van een economie voor ingezetenen van een andere economie verstrekken en die gepaard gaan met het vervoer van personen, het verkeer van goederen (vracht), huur (charter) van voertuigen met bemanning en bijbehorende ondersteunende diensten.

#### **- Zeevervoer (code 206)**

Omvat alle zeevervoerdiensten. De volgende indeling moet worden gemaakt: *Passagiersvervoer over zee (code 207)*, *Vrachtervervoer over zee (code 208)* en *Overig zeevervoer (code 209)*.

#### **- Luchtvervoer (code 210)**

Omvat alle luchtvervoerdiensten. De volgende indeling moet worden gemaakt: *Passagiersvervoer door de lucht (code 211)*, *Vrachtervervoer door de lucht (code 212)* en *Overig luchtvervoer (code 213)*.

#### **- Overig vervoer (code 214)**

Omvat alle vervoerdiensten behalve die over zee of door de lucht. De volgende indeling moet worden gemaakt: *Reizigers op overig vervoer (code 215)*, *Vracht op overig vervoer (code 216)* en *Overig op overig vervoer (code 217)*.

Een uitgebreide classificatie voor *Overig vervoer (code 214)* is vereist als volgt:

### **- Ruimtevaart (code 218)**

Omvat satellietlanceringen door commerciële bedrijven voor de eigenaren van de satellieten (zoals telecommunicatiebedrijven) en overige activiteiten van exploitanten van ruimtevaartapparatuur, zoals het vervoer van goederen en personen voor wetenschappelijke experimenten. Hieronder valt eveneens ruimtevaart met passagiers en de betalingen die een economie verricht om ervoor te zorgen dat haar ingezetenen in de ruimtevaartuigen van een andere economie worden meegenomen.

### **- Spoorvervoer (code 219)**

Omvat vervoer per trein. De volgende indeling moet worden gemaakt: *Reizigersvervoer per spoor (code 220)*, *Vrachtvervoer per spoor (code 221)* en *Overig spoorvervoer (code 222)*.

### **- Vervoer over de weg (code 223)**

Omvat vervoer per vrachtwagen, bus en touringcar. De volgende indeling moet worden gemaakt: *Reizigersvervoer over de weg (code 224)*, *Vrachtvervoer over de weg (code 225)* en *Overig vervoer over de weg (code 226)*

### **- Vervoer per binnenvaart (code 227)**

Heeft betrekking op internationaal vervoer op rivieren, kanalen en meren. Hieronder vallen waterwegen die binnen één land verlopen en waterwegen die door twee of meer landen lopen. Er moet een verdere onderverdeling worden gemaakt tussen: *Reizigersvervoer per binnenvaart (code 228)*, *Vrachtvervoer per binnenvaart (code 229)* en *Overig vervoer per binnenvaart (code 230)*.

### **- Vervoer via pijpleidingen en transmissie van elektriciteit (code 231)**

Omvat internationaal vervoer van goederen via pijpleidingen. Omvat tevens kosten voor de transmissie van elektriciteit wanneer deze gescheiden is van het productie- en distributieproces. Hieronder vallen niet de elektriciteitsproductie zelf, de levering van aardolie en aanverwante producten, water en andere goederen via pijpleidingen. Hieronder vallen evenmin distributiediensten voor elektriciteit, water, gas en andere aardolieproducten (opgenomen onder *Overige zakelijke dienstverlening (code 284)*).

### **- Overige vervoerondersteunende diensten (code 232)**

Overige vervoerondersteunende diensten omvatten alle andere vervoerdiensten die niet onder een van de componenten van de bovengenoemde vervoerdiensten kunnen worden ondergebracht.

### **- Reizen (code 236)**

Diensten in verband met reizen omvatten hoofdzakelijk goederen en diensten die reizigers tijdens bezoeken van minder dan een jaar aan een economie aanschaffen. De goederen en diensten worden door of ten behoeve van reizigers gekocht of zonder tegenprestatie (m.a.w. als geschenk) verstrekt zodat de reizigers ze kunnen gebruiken of weggeven. Uitgezonderd zijn reizigersvervoer binnen de economieën die ze bezoeken, wanneer dat vervoer wordt verstrekt door vervoerders die geen ingezetene zijn van de bezochte economie en het internationaal reizigersvervoer, die beide onder vervoer - reizigersdiensten - vallen. Ook

uitgezonderd zijn goederen die door reizigers worden gekocht voor wederverkoop in de economie van de reiziger of in een andere economie. Reizen is onderverdeeld in twee sub-componenten: *Zakenreizen (code 237)* en *Privé-reizen (code 240)*.

#### **- Zakenreizen (237)**

Zakenreizen omvatten de aankoop van goederen en diensten door zakenreizigers. Omvat tevens de aankoop van goederen en diensten voor persoonlijk gebruik door seizoen- en grensarbeiders en andere werknemers die geen ingezetene zijn in de economie waar zij werknemer zijn en wier werkgever in die economie ingezetene is. Zakenreizen zijn verder opgesplitst in *Uitgaven door seizoen- en grensarbeiders (code 238)* en *Overige zakenreizen (code 239)*.

#### **- Uitgaven door seizoen- en grensarbeiders (code 238)**

Omvat de aankoop van goederen en diensten voor persoonlijk gebruik door seizoen- en grensarbeiders en andere werknemers die geen ingezetene zijn in de economie waar zij werknemer zijn en wier werkgever in die economie ingezetene is.

#### **- Overige zakenreizen (code 239)**

Omvat alle *Overige zakenreizen (code 237)* die niet vallen onder *Uitgaven door seizoen- en grensarbeiders (code 238)*.

#### **- Privé-reizen (code 240)**

Privé-reizen omvatten goederen en diensten die worden aangekocht door reizigers die naar het buitenland gaan om andere redenen dan voor zaken, zoals voor vakantie, deelneming aan culturele en vrijetijdsactiviteiten, bezoek aan vrienden en familie, bedevaart en voor onderwijs en gezondheid. *Privé-reizen (code 240)* is onderverdeeld in drie subcategorieën: *Uitgaven voor gezondheid (code 241)*, *Uitgaven voor onderwijs (code 242)* en *Overige privé-reizen (code 243)*.

#### **- Uitgaven voor gezondheid (code 241)**

Wordt gedefinieerd als de totale uitgaven door personen die om medische redenen reizen.

#### **- Uitgaven voor onderwijs (code 242)**

Wordt gedefinieerd als de totale uitgaven door studenten.

#### **- Overige privé-reizen (code 243)**

Omvat alle *Privé-reizen (code 240)* die niet vallen onder *Uitgaven voor gezondheid (code 241)* of *Uitgaven voor onderwijs (code 242)*.

#### **- Overige diensten (981)**

Alle *Diensten (code 200)* die niet vallen onder *Vervoer (code 205)* of *Reizen (code 236)*.

#### **- Communicatiediensten (code 245)**

Deze omvatten *Post- en koeriersdiensten (code 246)* en *Telecommunicatiediensten (code 247)*.

#### **- Post- en koeriersdiensten (code 246)**

Omvat *Postdiensten (958)* en *Koeriersdiensten (959)*.

#### **- Postdiensten (code 958)**

Omvat poste-restantediensten, telegramdiensten en loketdiensten in postkantoren, zoals postzegelverkoop, betalingsmandaten enz. Postdiensten worden vaak, maar niet uitsluitend, door nationale postbedrijven verstrekt. Postdiensten zijn onderworpen aan internationale overeenkomsten en de stromen tussen exploitanten van verschillende economieën moeten op brutobasis worden geregistreerd.

#### **- Koeriersdiensten (code 959)**

Koeriersdiensten zijn vooral gericht op spoedbestellingen en huis-aan-huisbezorging. Koeriers kunnen voor deze dienstverlening gebruikmaken van eigen vervoer, gedeeld privé-vervoer of openbaar vervoer. Hieronder vallen spoedbesteldiensten, die bijvoorbeeld afhaling op verzoek en bestelling op vaste tijden omvatten.

#### **- Telecommunicatiediensten (code 247)**

Omvat de overbrenging van geluid, beelden of andere informatie per telefoon, telex, telegram, kabelradio en -televisie en omroep-, satelliet-, e-mail- en faxdiensten enz. met inbegrip van zakelijke netwerkdiensten, teleconferentiediensten en ondersteunende diensten. Het omvat niet de waarde van de overgebrachte informatie. Hieronder vallen ook gsm-diensten, internet-backbonediensten en on-linetoeegangsdiensten, met inbegrip van verlening van internettoegang.

#### **- Bouwdiensten (code 249)**

Omvat *Bouw in het buitenland (code 250)* en *Bouw in de binnenlandse economie (code 251)*.

#### **- Bouw in het buitenland (code 250)**

Bouw in het buitenland omvat bouwdiensten die worden verstrekt aan niet-ingezetenen door ondernemingen die ingezetenen zijn in de binnenlandse economie (credit) en de goederen en diensten die in de gastecconomie door deze ondernemingen worden aangekocht (debet).

#### **- Bouw in de binnenlandse economie (code 251)**

Omvat bouwdiensten die door niet-ingezetenen bouwondernemingen worden verstrekt aan ingezetenen van de rapporterende economie (debet) en de goederen en diensten die in de rapporterende economie door deze niet-ingezetenen ondernemingen worden aangekocht (credit).

#### **- Verzekeringsdiensten (code 253)**

Omvat de verstrekking van diverse soorten verzekeringen aan niet-ingezetenen door ingezetenen verzekeringsmaatschappijen en vice versa. Deze diensten worden geschat of gewaardeerd op basis van de administratiekosten die in de totale premies zijn inbegrepen en niet op basis van het totale premiebedrag. Zij omvatten *Levensverzekeringen en pensioenfondsen (code 254)*, *Vrachtverzekeringen (code 255)*, *Overige directe verzekeringen (code 256)*, *Herverzekeringen (code 257)* en *Ondersteunende diensten (code 258)* voor verzekeringen.

#### **- Levensverzekeringen en pensioenfondsen (code 254)**

Voor levensverzekeringspolissen, al dan niet op winstbasis, worden regelmatige betalingen aan een verzekeraar verricht (het kan om een enkele betaling gaan), in ruil waarvoor de verzekeraar de polishouder garandeert dat op een bepaalde datum of bij de dood van de polishouder, indien die zich eerder voordoet, een overeengekomen minimumbedrag of een jaarrente zal worden uitbetaald. Tijdelijke levensverzekeringen, waarbij uitkeringen worden gedaan in geval van overlijden maar onder geen andere omstandigheden, zijn een vorm van directe verzekering en vallen hier niet onder maar wel onder overige verzekeringen.

Pensioenfondsen zijn afzonderlijke fondsen die zijn opgezet om specifieke groepen werknemers bij pensionering een inkomen te bezorgen. Zij worden door particuliere of openbare werkgevers ofwel gezamenlijk door werkgevers en hun werknemers georganiseerd en geleid. Zij worden gefinancierd door bijdragen van de werkgever en/of de werknemers en door inkomen uit beleggingen en investeringen dat is voortgevloeid uit de activa van de fondsen, en zij verrichten voor eigen rekening ook financiële transacties. Zij omvatten geen socialezekerheidsstelsels die voor grote delen van de samenleving worden georganiseerd en die door de algemene overheid worden opgelegd, gecontroleerd of gefinancierd. Hieronder vallen beheersdiensten voor pensioenfondsen. In het geval van pensioenfondsen wordt in het algemeen van premies en uitkeringen gesproken.

#### **- Vrachtverzekering (code 255)**

Vrachtverzekeringdiensten hebben betrekking op verzekeringen die worden gesloten voor goederen die worden uitgevoerd of ingevoerd, op een grondslag die overeenstemt met de meting van goederen f.o.b. en vrachtvervoer.

#### **- Overige directe verzekeringen (code 256)**

Overige directe verzekeringen omvatten alle andere soorten ongevallenverzekeringen. Hieronder vallen tijdelijke levensverzekeringen, ongevallen- en gezondheidsverzekeringen (tenzij deze onder socialeverzekeringssystemen van de overheid vallen), scheepvaart-, luchtvaart- en andere vervoersverzekeringen, brand en andere materiële schade, verzekeringen tegen geldelijk verlies, algemene aansprakelijkheidsverzekeringen en overige verzekeringen, zoals reisverzekeringen en verzekeringen voor leningen en creditcards.

#### **- Herverzekering (code 257)**

Herverzekering is de uitbesteding van delen van het verzekeringsrisico, vaak aan gespecialiseerde bedrijven, in ruil voor een evenredig gedeelte van de premieopbrengst. Herverzekeringstransacties kunnen verband houden met pakketten waarin diverse soorten risico's zijn gemengd.

#### **- Ondersteunende diensten (code 258)**

Omvat transacties die nauw verband houden met activiteiten van verzekeringen en pensioenfondsen. Hieronder vallen makelaarscommissies, diensten van verzekeringsmakelaars, adviesdiensten voor verzekeringen en pensioenen, evaluatie- en aanpassingsdiensten, actuariële diensten, bergingsadministratiediensten en diensten voor schadeloosstellings- en verhaaldiensten.

### **- Financiële diensten (code 260)**

Financiële diensten omvatten financiële bemiddelingsdiensten en ondersteunende diensten, behalve wanneer die worden verstrekt door levensverzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen (die vallen onder levensverzekeringen en pensioenfondsen) en overige verzekeringsdiensten tussen ingezetenen en niet-ingezetenen. Dergelijke diensten kunnen worden verstrekt door banken, effectenbeurzen, factoringbedrijven, creditcardbedrijven en andere ondernemingen. Hieronder vallen diensten die worden verstrekt in verband met transacties in financiële instrumenten, alsmede andere diensten die verband houden met financiële activiteiten, zoals advies- en bewaringsdiensten en diensten voor activabeheer.

### **- Computer- en informatiediensten (code 262)**

Omvat *Computerdiensten (code 263)* en *Informatiediensten (code 264)*.

#### **- Computerdiensten (code 263)**

Bestaat in apparatuur- en programmatuurdiensten en gegevensverwerkingsdiensten. Dit omvat advies- en implementatiediensten voor apparatuur en programmatuur; onderhoud en reparatie van computers en randapparatuur; calamiteitenhersteldiensten, verstrekking van advies en bijstand inzake aangelegenheden in verband met het beheer van computervoorzieningen; analyse, ontwerp en programmering van gebruiksklare systemen (inclusief ontwikkeling en ontwerp van webpagina's), en technisch advies inzake programmatuur; ontwikkeling, productie, levering en documentatie van maatgesneden programmatuur, met inbegrip van besturingssystemen die op maat voor specifieke gebruikers zijn gemaakt; systeemonderhoud en andere ondersteunende diensten, zoals opleiding als onderdeel van advies; gegevensverwerkingsdiensten, zoals gegevensinvoer, tabulering en verwerking op basis van timesharing; webpaginahostingdiensten (m.a.w. de verstrekking van serverruimte op internet voor het hosten van client webpagina's); en beheer van computerfaciliteiten.

#### **- Informatiediensten (code 264)**

Omvat *Diensten van persagentschappen (code 889)* en *Overige informatiediensten (code 890)*.

#### **- Diensten van persagentschappen (code 889)**

Diensten van persagentschappen omvatten de verstrekking van nieuws, foto's en feature-artikelen aan de media.

#### **- Overige informatiediensten (code 890)**

Omvat databankdiensten - ontwerp van databanken, gegevensopslag en de verspreiding van gegevens en databanken (inclusief gidsen en verzendlijsten), zowel on line als via magnetische, optische of gedrukte media en internetzoekportalen (zoekmachinediensten die internetadressen zoeken voor klanten die trefwoordvragen invoeren). Hieronder vallen tevens directe abonnementen (geen bulkabonnementen) op kranten en tijdschriften per post, elektronisch of via andere middelen.



**- Royalty's en licentierechten (code 266)**

Omvat *Franchises en soortgelijke rechten (code 891)* en *Overige royalty's en licentierechten (code 892)*.

**- Franchises en soortgelijke rechten (code 891)**

Omvat internationale betalingen en inningen van franchisevergoedingen en de royalty's die voor het gebruik van gedeponeerde handelsmerken worden betaald.

**- Overige royalty's en licentierechten (code 892)**

Omvat internationale betalingen en inningen voor het toegestane gebruik van immateriële, niet-geproduceerde, niet-financiële activa en eigendomsrechten (zoals octrooien, auteursrechten en industriële procédés en designs) en voor het gebruik, door middel van licentieovereenkomsten, van geproduceerde originelen of prototypes (zoals manuscripten, computerprogramma's en cinematografische werken en geluidsopnamen).

**- Overige zakelijke dienstverlening (code 268)**

Omvat *Transitohandel en overige diensten in verband met de handel (code 269)*, *Operationele-leasingdiensten (code 272)* en *Diverse zakelijke, professionele en technische diensten (code 273)*.

**- Transitohandel en overige diensten in verband met de handel (code 269)**

Omvat *Transitohandel (code 270)* en *Overige diensten in verband met de handel (code 271)*.

**- Transitohandel (code 270)**

Transitohandel wordt gedefinieerd als de aankoop van een goed door een ingezetene van de binnenlandse economie van een niet-ingezetene, dat vervolgens weer aan een andere niet-ingezetene wordt verkocht.

**- Overige diensten in verband met de handel (code 271)**

Omvat commissies op goederen- en dienstentransacties tussen a) ingezeten handelaren, makelaars op goederenbeurzen, effectenhandelaren en commissionairs en b) niet-ingezetenen.

**- Operationele-leasingdiensten (code 272)**

Omvat leasing (huur) en charters door ingezetenen en niet-ingezetenen, zonder bestuurders, van schepen, luchtvaartuigen en vervoermaterieel, zoals goederenwagens, containers en boorplatforms, zonder bemanning.

**- Diverse zakelijke, professionele en technische diensten (code 273)**

Omvat *Juridisch, boekhoudkundig en managementadvies en public relations (code 274)*, *Reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek (code 278)*, *Speur- en ontwikkelingswerk (code 279)*, *Architecten-, ingenieurs- en overige technische diensten (code 280)*, *Landbouw, mijnbouw en andere verwerking ter plaatse (code 283)*, *Overige zakelijke dienstverlening (code 284)* en *Diensten tussen verwante ondernemingen, n.e.g. (code 285)*.

**- Juridisch, boekhoudkundig en managementadvies en public relations (code 274)**

Omvat *Juridische diensten (code 275)*, *Accountancy-, audit-, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten (code 276)* en *Diensten op het gebied van zakelijk en managementadvies en public relations (code 277)*.

**- Juridische diensten (code 275)**

Omvat diensten betreffende juridisch advies en juridische vertegenwoordiging in juridische, gerechtelijke en wettelijk voorgeschreven procedures; diensten voor het opstellen van juridische documenten en instrumenten; advies inzake certificatie; en borgstelling en opstelling van akten.

**- Accountancy-, audit-, boekhoudkundige en belastingadviesdiensten (code 276)**

Omvat de registratie van handelstransacties onder meer voor ondernemingen; diensten voor het onderzoeken van boekhoudverslagen en financiële verklaringen; belastingplanning en -advies; en opstellen van belastingdocumenten.

**- Diensten op het gebied van zakelijk en managementadvies en public relations (code 277)**

Omvat advies-, begeleidings- en operationele-bijstandsdiensten verleend aan het bedrijfsleven inzake ondernemingsbeleid en -strategie en de algehele planning, structurering en controle van een organisatie. Omvat management auditing; advies inzake marktbeheer, menselijk potentieel, productiebeheer en projectbeheer; en advies- begeleidings- en operationele diensten ter verbetering van het imago bij de klanten en de betrekkingen met het publiek en met andere instellingen.

**- Reclamewezen, marktonderzoek en opinieonderzoek (code 278)**

Diensten die worden verhandeld tussen ingezetenen en niet-ingezetenen omvatten ontwerp, verwezenlijking en marketing van advertenties door reclamebureaus; mediaplacering, inclusief de aan- en verkoop van advertentieruimte; tentoonstellingsdiensten verstrekt door handelsbeurzen; bevordering van producten in het buitenland; marktonderzoek; telemarketing; en opinieonderzoek over diverse onderwerpen.

**- Spoorwerk en ontwikkeling (code 279)**

Omvat de diensten die worden verhandeld tussen ingezetenen en niet-ingezetenen en die gepaard gaan met fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek en experimentele ontwikkeling van nieuwe producten en procédés.

**- Architecten-, ingenieurs- en overige technische diensten (code 280)**

Omvat transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen in verband met architectuurontwerp van stedelijke en andere ontwikkelingsprojecten; planning en projectontwerp en toezicht op dammen, bruggen, luchthavens, kant-en-klaar opgeleverde projecten enz.; landmeten; cartografie; beproeving en certificatie van producten; en technische inspectiediensten.

### **- Landbouw, mijnbouw en verwerking ter plaatse (code 281)**

Omvat *Afvalverwerking en verwijdering van verontreinigende stoffen (code 282)* en *Landbouw, mijnbouw en andere verwerking ter plaatse (code 283)*.

### **- Afvalverwerking en verwijdering van verontreinigende stoffen (code 282)**

Omvat de verwerking van radioactief en ander afval; afgraven van vervuilde grond; opruimen van verontreiniging, inclusief olievervuiling; sanering van mijnterreinen en decontaminatie- en saneringsdiensten. Hieronder vallen ook diensten die verband houden met het schoonmaken en saneren van het milieu.

### **- Landbouw, mijnbouw en overige verwerking ter plaatse (code 283)**

Omvat:

a) incidentele landbouwdiensten, zoals de levering van landbouwmachines met bemanning, oogsten, gewasbehandeling, ongedierte- en ziektebestrijding, onderbrengen van dieren, verzorgen van dieren en fokdiensten. Hieronder vallen ook jacht, zetten van vallen, bosbouw en houthakken, en visserij;

b) mijnbouwdiensten die worden verstrekt op olie- en gasvelden, inclusief boren, bouwen van boortorens, reparatie- en ontmantelingsdiensten en cementering van olie- en gasbronnen. Incidentele diensten voor prospectie en exploratie van ertsen, alsmede mijnbouwtechniek en geologische verkenning vallen hier ook onder;

c) overige verwerkingsdiensten ter plaatse, waaronder verwerking van of werk aan goederen ter plaatse valt, die zonder verandering van eigenaar zijn ingevoerd en die worden verwerkt maar niet opnieuw uitgevoerd naar het land waaruit de goederen werden verzonden (maar in plaats daarvan in de verwerkende economie of aan een derde economie worden verkocht) of vice versa.

### **- Overige zakelijke dienstverlening (code 284)**

Omvat transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen, zoals de tewerkstelling van personeel, veiligheids- en speurdiensten, vertaal- en tolkendiensten, fotografiediensten, schoonmaken van gebouwen, vastgoeddiensten aan het bedrijfsleven en overige zakelijke dienstverlening die niet onder de bovengenoemde zakelijke diensten kan worden ingedeeld.

### **- Diensten tussen verwante ondernemingen, n.e.g. (code 285)**

Dit is een restcategorie. Zij omvat betalingen tussen verwante bedrijven die niet specifiek bij een ander onderdeel kunnen worden ingedeeld. Hieronder vallen betalingen van filialen, dochterondernemingen en partnerondernemingen aan hun moederonderneming of aan andere verwante ondernemingen die een bijdrage vormen aan de algemene beheerskosten van de filialen, dochterondernemingen en partnerondernemingen (voor planning, organisatie en controle) en ook kostenvergoedingen die rechtstreeks door moederondernemingen worden verricht. Hieronder vallen ook transacties tussen moederondernemingen en hun filialen, dochterondernemingen en partnerondernemingen voor de dekking van algemene onkosten.

#### **- Persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 287)**

Omvat *Audiovisuele en aanverwante diensten (code 288)* en *Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 289)*.

#### **- Audiovisuele en aanverwante diensten (code 288)**

Omvat diensten en desbetreffende vergoedingen voor de productie van bewegende beelden (op film of video), van radio- en televisieprogramma's (live of op band) en van muziekopnamen. Hieronder vallen ontvangsten of betalingen voor huur; vergoedingen ontvangen door ingezetenen, producenten enz. voor producties in het buitenland (of door niet-ingezetenen voor in de binnenlandse economie uitgevoerde werkzaamheden); vergoedingen voor distributierechten die aan de media worden verkocht voor een beperkt aantal vertoningen in gespecificeerde gebieden; en toegang tot geëncrypteerde televisiekanalen (zoals kabeldiensten). Vergoedingen voor acteurs, regisseurs en producenten die betrokken zijn bij theater- en muziekproducties, sportevenementen, circussen en andere soortgelijke evenementen en vergoedingen voor distributierechten (voor televisie, radio en film) voor deze activiteiten vallen hieronder.

#### **- Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 289)**

Omvat *Onderwijsdiensten (code 895)*, *Gezondheidsdiensten (code 896)* en *Overige onder Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 897)*.

#### **- Onderwijsdiensten (code 895)**

Omvat diensten die worden verstrekt tussen ingezetenen en niet-ingezetenen op onderwijsgebied, zoals correspondentiecurricula en onderwijs via televisie of internet en door leraren, enz. die rechtstreeks diensten in gasteconomieën verstrekken.

#### **- Gezondheidsdiensten (code 896)**

Omvat diensten die worden verstrekt door artsen, verpleegkundigen en soortgelijk personeel, alsmede laboratoriumdiensten en soortgelijke diensten, zowel op afstand als ter plaatse verstrekt. Uitgezonderd zijn alle uitgaven door reizigers voor onderwijs en gezondheid (opgenomen onder reizen).

#### **- Overige onder Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 897)**

Dit is een restcategorie die *Overige persoonlijke, culturele en recreatiediensten (code 289)* omvat die niet vallen onder *Onderwijsdiensten (895)* en *Gezondheidsdiensten (code 896)*.

### **- Overheidsdiensten, n.e.g. (code 291)**

Dit is een restcategorie voor overheidstransacties (inclusief die van internationale organisaties) die niet zijn opgenomen in andere componenten van de EBOPS (Extended Balance of Payments Services Classification) zoals hierboven gedefinieerd. Hieronder vallen alle transacties (zowel in goederen als in diensten) van ambassades, consulaten, militaire eenheden en defensiebureaus met ingezetenen van economieën waar de ambassades, consulaten, militaire eenheden en defensiebureaus zijn gevestigd en alle transacties met andere economieën. Uitgezonderd zijn transacties met ingezetenen van de thuishoeconomieën die worden vertegenwoordigd door de ambassades, consulaten, militaire eenheden en defensiebureaus, en transacties in winkels en kantines voor militairen en deze ambassades en consulaten.

Een indeling van deze post in diensten die worden verhandeld door Ambassades en consulaten (code 292), diensten die worden verhandeld door Militaire eenheden en bureaus (code 293) en Overige overheidsdiensten n.e.g. (code 294) is vereist.

### **INKOMEN (CODE 300)**

Inkomen omvat twee soorten transacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen: a) transacties waarbij werknemers een vergoeding ontvangen, die aan niet-ingezetenen wordt betaald (bv. grens- en seizoenarbeiders en andere kortetermijnwerknemers), en b) transacties die inkomens uit beleggingen en investeringen omvatten, namelijk ontvangsten en betalingen met betrekking tot externe financiële activa en passiva.

### **- Beloning van werknemers (code 310)**

Beloning van werknemers omvat lonen, salarissen en andere voordelen in cash of in natura, verdiend door personen - in andere economieën dan die waar zij ingezetenen zijn - voor werk dat wordt uitgevoerd voor (en betaald door) ingezetenen van die economieën. Hieronder vallen werknemersbijdragen, ten behoeve van werknemers, aan socialezekerheidsregelingen of aan particuliere verzekerings- of pensioenfondsen (al dan niet gefinancierd) om voordelen voor de werknemers te verzekeren.

### **- Inkomen uit beleggingen en investeringen (code 320)**

Inkomen uit beleggingen en investeringen is inkomen dat voortvloeit uit eigendom van externe financiële activa en die ingezetenen van een economie aan ingezetenen van een andere economie moeten betalen. Inkomen uit beleggingen en investeringen omvat rente, dividenden, overmakingen van filiaalwinsten en aandelen van directe investeerders in de ingehouden winst van directe-nvesteringsondernemingen. Inkomen uit beleggingen en investeringen moet worden ingedeeld naar directe investeringen, effectenverkeer en overige investeringscomponenten.

### **- Inkomen uit directe investeringen (code 330)**

Inkomen uit directe investeringen, namelijk vermogensinkomen en rente op leningen, omvat inkomen dat toekomt aan een directe investeerder die in een economie ingezet is en dat voortvloeit uit eigendom van kapitaal voor directe investeringen in een andere economie. Inkomen uit directe investeringen wordt op nettobasis gepresenteerd voor directe investeringen in het buitenland en in de rapporterende economie (m.a.w. telkens ontvangen vermogensinkomen en rente op leningen minus betalingen uit vermogensinkomen en rente op leningen). Vermogensinkomen is onderverdeeld in a) uitgekeerde winst (dividenden en uitgekeerde filiaalwinst) en b) geherinvesteerde winsten en ingehouden filiaalwinsten. Rente op leningen bestaat uit rente die betaalbaar is - op schuld tussen ondernemingen - aan / van directe investeerders van / aan partnerondernemingen in het buitenland. Inkomen uit niet-participerende preferente aandelen wordt behandeld als inkomen uit rente eerder dan als inkomen uit dividenden, en wordt opgenomen als rente op leningen.

### **- Dividenden en uitgekeerde filiaalwinsten (code 332)**

Dividenden, inclusief dividenden uit aandelen, bestaan uit de uitkering van winst die voortvloeit uit aandelen en andere vormen van participatie in het kapitaal van particuliere ondernemingen met rechtspersoonlijkheid, coöperaties en overheidsbedrijven. Uitgekeerde winst kan de vorm aannemen van dividenden uit gewone of preferente aandelen die eigendom zijn van directe investeerders in partnerondernemingen in het buitenland, of vice versa.

### **- Geherinvesteerde winsten en ingehouden filiaalwinsten (code 333)**

Geherinvesteerde winsten omvatten het aandeel van directe investeerders - in verhouding tot het aandelenbezit - van a) winst die buitenlandse dochterondernemingen en partnerondernemingen niet als dividenden uitkeren en b) winst die filialen en andere ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid niet aan directe investeerders overmaken. (Indien dat gedeelte van de winst niet geïdentificeerd is, wordt overeengekomen dat alle filiaalwinsten als uitgekeerd worden beschouwd).

### **- Rente op leningen (code 334)**

Rente op leningen bestaat uit rente die betaalbaar is - op schuld tussen ondernemingen - aan / van directe investeerders van / aan partnerondernemingen in het buitenland. Inkomen uit niet-participerende preferente aandelen wordt behandeld als inkomen uit rente en niet als inkomen uit dividenden, en wordt opgenomen als rente op leningen.

### **- Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten in het buitenland (code 506)**

Eigen vermogen omvat aandelen in filialen, alle aandelen (al dan niet met stemrecht) in dochterondernemingen en partnerondernemingen (uitgezonderd niet-participerende preferente aandelen die als schuldbewijzen worden behandeld en worden opgenomen onder overig kapitaal voor directe investeringen) en overige kapitaalbijdragen. Geherinvesteerde winsten bestaan uit het aandeel van de directe investeerder (in verhouding tot de directe vermogensparticipatie) van de winsten die niet als dividenden zijn uitgekeerd door dochterondernemingen of partnerondernemingen en winst van filialen die niet aan de directe investeerder is overgemaakt.

### **- Eigen vermogen en geherinvesteerde winsten in de rapporterende economie (code 556)**

Eigen vermogen omvat aandelen in filialen, alle aandelen (al dan niet met stemrecht) in dochterondernemingen en partnerondernemingen (uitgezonderd niet-participerende preferente aandelen die als schuldbewijzen worden behandeld en worden opgenomen onder overig kapitaal voor directe investeringen) en overige kapitaalbijdragen. Geherinvesteerde winsten bestaan uit het aandeel van de directe investeerder (in verhouding tot de directe vermogensparticipatie) van de winst die niet als dividenden is uitgekeerd door dochterondernemingen of partnerondernemingen en winst van filialen die niet aan de directe investeerder is overgemaakt.

### **- Inkomen uit effectenverkeer (code 339)**

Inkomen uit effectenverkeer omvat inkomenstransacties tussen ingezetenen en niet-ingezetenen en vloeit voort uit het bezit van aandelen, obligaties, notes en geldmarktinstrumenten.

### **- Overige inkomens uit investeringen (code 370)**

Overige inkomens uit investeringen omvatten ontvangsten en betalingen uit rente op respectievelijk alle andere vorderingen (activa) op en schulden aan niet-ingezetenen. Deze categorie omvat tevens in beginsel aan huishoudens toegerekende inkomens uit voorzieningen pensioen- en levensverzekering. Rente op activa omvat rente op lange- en kortetermijnleningen, op deposito's, op andere commerciële en financiële vorderingen en op de crediteurpositie in het IMF. Rente op activa omvat rente op leningen, op deposito's en op andere vorderingen en rente in verband met het gebruik van IMF-krediet en leningen van het IMF. Hieronder valt ook aan het IMF betaalde rente op bijzondere trekkingsrechten (SDR's) op de algemene rekening.

### **- Lopende overdrachten (code 379)**

Lopende overdrachten zijn compensatieposten voor unilaterale transacties waarin één economische entiteit reële middelen of een krediet aan een andere entiteit verstrekt zonder daarvoor reële middelen of een krediet in ruil te ontvangen. Deze middelen worden onmiddellijk of kort na de overdracht verbruikt. Lopende overdrachten zijn alle overdrachten die geen kapitaal zijn. Lopende overdrachten zijn ingedeeld volgens de sector van de binnenlandse economie in de overheidssector in het algemeen en overige sectoren.

### **- Lopende overdrachten van de algemene overheid (code 380)**

Overdrachten van de algemene overheid omvatten lopende internationale samenwerking, die lopende overdrachten - in cash of in natura - tussen overheden van verschillende economieën of tussen overheden en internationale organisaties omvat.

### **- Overige sectoren (code 390)**

Lopende overdrachten tussen overige sectoren van een economie en niet-ingezetenen omvatten overdrachten tussen personen, tussen niet-gouvernementele instellingen of organisaties (of tussen beide groepen) of tussen niet-ingezeten gouvernementele instellingen en personen of niet-gouvernementele instellingen.

### **- Vermogensoverdrachtenrekening (code 994)**

De vermogensoverdrachtenrekening omvat alle transacties die de ontvangst of betaling van kapitaaloverdrachten en de verwerving/overdracht van niet-geproduceerde, niet-financiële activa inhouden.

### **- Financiële rekening (code 995)**

De financiële rekening omvat alle transacties die gepaard gaan met veranderingen van eigendom in de buitenlandse financiële activa en passiva van een economie. Dergelijke veranderingen omvatten het ontstaan of de vernietiging van vorderingen op of door de rest van de wereld. Alle componenten zijn ingedeeld naar soort investering of naar functionele onderverdeling (directe investering, effectenverkeer, financiële derivaten, overige investering, reservetegoeden).

### **DIRECTE INVESTERING (CODE 500)**

Buitenlandse directe investeringen is de categorie van internationale investeringen die het doel weerspiegelt dat een ingezeten entiteit (directe investeerder) in een economie een duurzaam belang wil verwerven in een in een andere economie ingezeten entiteit (directe-investeringsonderneming). Er is sprake van duurzaam belang wanneer de betrekkingen tussen de directe investeerder en de onderneming langdurig zijn en de investeerder een aanzienlijke mate van invloed heeft op het management van de directe-investeringsonderneming. Directe investering omvat de initiële transactie tussen beide entiteiten - m.a.w. de transactie waardoor de directe-investeringsrelatie tot stand is gebracht - en alle daaropvolgende transacties tussen deze beide entiteiten en onder gelieerde ondernemingen, met en zonder rechtspersoonlijkheid.

### **- Inkomen uit directe investeringen in het buitenland (code 505)**

Directe investeringen worden in eerste instantie op 'directionele' basis ingedeeld - niet-ingezeten investering in het buitenland en niet-ingezeten investering in de rapporterende economie.

### **- Eigen vermogen (code 510)**

Eigen vermogen omvat aandelen in filialen, alle aandelen (al dan niet met stemrecht) in dochterondernemingen en partnerondernemingen (uitgezonderd niet-participerende preferente aandelen die als schuldbewijzen worden behandeld en worden opgenomen onder overig kapitaal voor directe investeringen) en overige kapitaalbijdragen. Eigen vermogen omvat ook de verwerving door een directe-investeringsonderneming van aandelen bij haar directe investeerder.

### **- Geherinvesteerde winsten (code 525)**

Geherinvesteerde winsten bestaan uit het aandeel van de directe investeerder (in verhouding tot de directe vermogensparticipatie) van de winst die niet als dividenden is uitgekeerd door dochterondernemingen of partnerondernemingen en filiaalwinsten die niet aan de directe investeerder zijn overgemaakt. Deze geherinvesteerde winsten worden geregistreerd als inkomen met een compenserende kapitaaltransactie.



#### **- Overig kapitaal voor directe investeringen (code 530)**

Overig kapitaal voor directe investeringen (of schuldtransacties tussen ondernemingen) omvat het lenen en ontlenen van financiële middelen - inclusief schuldbewijzen, leverancierskredieten en niet-participerende preferente aandelen (die als schuldbewijzen worden behandeld) - tussen directe investeerders en dochterondernemingen, filialen en partnerondernemingen. Schuldvorderingen op de directe investeerder door de directe-investeringsonderneming worden eveneens als kapitaal voor directe investeringen geregistreerd.

#### **- Directe investeringen in de rapporterende economie (code 555)**

Directe investeringen worden in eerste instantie op directionele basis ingedeeld - niet-ingezeten investeringen in het buitenland en niet-ingezeten investering in de rapporterende economie.

#### **- Eigen vermogen (code 560)**

Eigen vermogen omvat vermogen in filialen, alle aandelen (al dan niet met stemrecht) in dochterondernemingen en partnerondernemingen (uitgezonderd niet-participerende preferente aandelen die als schuldbewijzen worden behandeld en worden opgenomen onder overig kapitaal voor directe investeringen) en overige kapitaalbijdragen. Eigen vermogen omvat ook de verwerving door een directe-investeringsonderneming van aandelen bij haar directe investeerder.

#### **- Geherinvesteerde winsten (code 575)**

Geherinvesteerde winsten bestaan uit het aandeel van de directe investeerder (in verhouding tot de directe vermogensparticipatie) van de winsten die niet als dividenden zijn uitgekeerd door dochterondernemingen of partnerondernemingen en filiaalwinsten die niet aan de directe investeerder zijn overgemaakt. Deze geherinvesteerde winsten worden geregistreerd als inkomen met een compenserende kapitaaltransactie.

#### **- Overig kapitaal voor directe investeringen (code 580)**

Overig kapitaal voor directe investeringen (of schuldtransacties tussen ondernemingen) omvat het lenen en ontlenen van financiële middelen - inclusief schuldbewijzen, leverancierskredieten en niet-participerende preferente aandelen (die als schuldbewijzen worden behandeld) - tussen directe investeerders en dochterondernemingen, filialen en partnerondernemingen. Schuldvorderingen op de directe investeerder door de directe-investeringsonderneming worden eveneens als kapitaal voor directe investeringen geregistreerd.

#### **EFFECTENVERKEER (600)**

Effectenverkeer omvat vermogenstransacties en transacties van schuldbewijzen. Schuldvorderingen worden onderverdeeld in obligaties en notes, geldmarktinstrumenten en financiële derivaten wanneer uit de derivaten financiële vorderingen en passiva voortvloeien. Anders worden zij ofwel als directe investeringen of als reservetegoeden ingedeeld.

### **- Financiële derivaten (code 910)**

Een financiële-derivatencontract is een financieel instrument dat verbonden is met een ander specifiek financieel instrument of indexcijfer of goed en door middel waarvan specifieke financiële risico's (zoals rentevoet-, wisselkoers-, vermogens-, goederenprijs- kredietrisico's enz.) zelfstandig op financiële markten kunnen worden verhandeld.

### **OVERIGE INVESTERINGEN (CODE 700)**

De post overige investeringen is gedefinieerd als een restcategorie die alle financiële transacties omvat die niet vallen onder de rekeningen directe investeringen, effectenverkeer, financiële derivaten of reservetegoeden.